

Predikan i Kindaholms församling 2018 av Tobias Bäckström

16 sönd efter tref

"Döden och livet"

Jes 26:19

2 Kor 4:7-14

Joh 11:28-44

Ps: 304, 285, 799, 149

Det är många som gråter i dagens evangelium. Det är Marta och Maria som sörjer sin döde bror. De tre syskonen levde tillsammans som en familj och nu hade en av dem lämnat. Att ha levt tillsammans med en människa i hela sitt liv och sen mista henne är ju en svår förlust. Den andre finns hela tiden närvarande i saker och platser och minnena som förknippas med dem. Så vi förstår att systrarnas sorg var stor.

De andra som gråter är judarna, det vill säga grannar och bekanta till syskonen. De kan ju inte ha stått Lasaros lika men de grät ändå, av empati och medkänsla levde de sig in i Maria och Martas sorg och gjorde den till sin egen. De var där för att trösta och stötta systrarna så att de slapp vara ensamma med sin sorg. Delad sorg är halv sorg.

Och så fanns den en tredje person som sörjde. Jesus själv. Det står om honom att han föll i gråt och judarna sa: "Se hur mycket han höll av honom." Ja, Jesus var en nära vän till syskonen och besökte dem ofta. Och det är ju så: ju mer man håller av någon desto större blir sorgen.

Ändå kan vi stanna lite vid detta att Jesus sörjde. Precis som vi, vet han ju hur det kommer att sluta. Han som är Guds Son vet att han har makt att uppväcka Lasaros, han vet att detta kommer att ske snart. Men han gråter av medkänsla med de andra, när han ser sina vänners sorg och förtvivlan.

Men jag tror också att man kan se Jesus sorg i ett större perspektiv. Jesus är Guds besök till oss, till en värld som plågas av sjukdom och död, krig och konflikter. Det var inte så Gud hade tänkt det när han skapade världen, vi lever inte längre kvar i det ursprungliga paradiset som Gud hade inrättat åt oss. Vi har vänt Gud ryggen och släppt in ondskan i världen. Jesus tårar är Guds tårar över en fallen värld där sådana som Lasaros dör alldeles för tidigt.

Men om evangeliet börjar med sorg och gråt slutar det inte med det. Det slutar med den totala överraskningen, det helt oväntade. Sorgen skulle vändas i glädje. Inte genom att tiden läkte såren och sorgen och minnena bleknade bort, utan i ett ögonblick. Jesus visade att han, som Guds son, har makt över liv och död.

Döden är ju annars det mest oundvikliga i den här världen. Vi vet alla att vi ska dö. Det är en definitiv gräns som vi alla måste överskrida. Det visste naturligtvis även de som sörjde vid Lasaros grav. De är besvikna på Jesus för att han inte kom tidigare: "Herre, om du ändå hade varit här". Att Jesus hade helande krafter, han kunde bota sjuka, de hade de sett och om han bara hade kommit i tid hade Lasaros inte behövt dö, tänkte det. Nu är det för sent.

Många av oss kan känna igen oss i detta: "Herre, om du ändå varit här." När vi mister våra nära och kära, särskilt när det sker för tidigt, då kan Gud upplevas som frånvarande. "Om ändå Gud hade varit här." Samtidigt uttrycker just den meningen en tro att Guds närvaro verkligen skulle göra skillnad. En längtan efter Gud som *inte* visar sig, är också en tro.

Det är bara det att Marta och Maria inte fullt ut hade förstått Jesus verkliga makt, vem han verkligen var. Jag kan tänka mig att många blev förargade när Jesus utanför graven sa till de närvarande att rulla bort stenen. Vad var syftet med det? Ge de sörjande falska förhoppningar? Det måste ju vara det grymmaste av allt.

Men Jesus visste vad han gjorde. Han hade makt bakom orden. De andra kunde trösta och visa sitt deltagande genom sin närvaro, men inte göra något som i grunden förändrade situationen. Lasaros var och förblev borta oavsett hur mycket de tröstade systrarna.

När Jesus ropade "Lasaros, kom ut" var det något radikalt annorlunda, han tog bort grunden för sorgen helt och hållet. Själva förutsättningarna förändrades en gång för alla. Vi människor kan göra mycket för att förbättra den här världen, vi kan på olika sätt motarbeta sjukdom, död och den ondska som kommit in i vår värld. Men det är ändå bara ett lappande och lagande. Vi kan göra något åt symptomen men inte sjukdomen i sig. Det är det bara Gud som klarar.

Johannes berättar om många under som Jesus gjorde och detta är det sista som han tar med i sitt evangelium. Jag tror inte att det är en tillfällighet att det sker precis innan Jesus själv skulle bli korsfäst, dödad och lagd i en liknande grav som Lasaros låg i. Uppväckelsen av Lasaros är ett preludium inför Jesus egen uppståndelse. Han visar i förväg att han är starkare än döden.

Ändå är hans egen uppståndelse annorlunda än Lasaros. När Lasaros kom ut var han fortfarande inlindad i den svepning som man hade lindat kring hans döda kropp. När Jesus uppstod så var linnebindlarna kvar i graven. Dessa linnebindlar symboliserar den dödliga kropp som vi alla har fötts med. När Lasaros uppstod var det fortfarande den kroppen han hade. Han levde förmodligen ett antal år till men dog sedan i hög ålder. När Jesus uppstod var det för att aldrig med dö. Han uppståndelsekropp var inte längre en dödlig kropp. Linnebindlarna hade han lämnat kvar i den jordiska graven.